

IV kadencja

Pan

Marek Borowski

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 29 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy o odpadach oraz ustawy o wprowadzeniu ustawy - Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy Panią poseł Barbarę Marianowską.

(-) Adam Bielan; (-) Tadeusz Cymański; (-) Andrzej Diakonow;
(-) Ludwik Dorn; (-) Szymon Giżyński; (-) Przemysław Gosiewski;
(-) Wojciech Jasiński; (-) Marek Jurek; (-) Krzysztof Jurgiel; (-) Michał Tomasz Kamiński; (-) Elżbieta Kruk; (-) Piotr Krzywicki; (-) Marek Kuchciński; (-) Adam Lipiński; (-) Barbara Marianowska; (-) Tomasz Markowski; (-) Antoni Męzydło; (-) Hanna Mierzejewska; (-) Marek Muszyński; (-) Bolesław Piecha; (-) Paweł Poncyłjusz; (-) Jacek Sauk;
(-) Małgorzata Stryjska; (-) Marek Suski; (-) Aleksander Szczygło;
(-) Bartłomiej Szrajber; (-) Wiesław Walendziak; (-) Artur Zawisza;
(-) Zbigniew Ziobro.

Ustawa

z dnia

o zmianie ustawy o odpadach oraz ustawy o wprowadzeniu ustawy – Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw.

Art. 1

W ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. Nr 62 poz. 628), art. 65 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„Art. 65. 5. Zakazuje się przywozu z zagranicy odpadów wymieszanych z przedmiotami lub substancjami nie będącymi odpadami, z wyjątkiem odpadów stanowiących odzież, wymieszaną z odzieżą nie sortowaną lub częściowo sortowaną”.

Art. 2

W ustawie z dnia 27 lipca 2001r. o wprowadzeniu ustawy – Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. Nr 100, poz. 1085) Art. 41 otrzymuje brzmienie:

„Art. 41. 1. Zezwolenia wydane w zakresie międzynarodowego obrotu odpadami zachowują ważność na okres, na jaki zostały wydane, nie dłużej jednak niż do dnia 30 czerwca 2002 r., z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Zezwolenia wydane w zakresie międzynarodowego obrotu odpadami stanowiącymi odzież, zachowują ważność na okres, na jaki zostały wydane.”

Art. 3

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. o wprowadzeniu ustawy – Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw reguluje m.in. sprawę zezwoleń w zakresie międzynarodowego obrotu odpadami. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach reguluje m.in. sprowadzanie z zagranicy na obszar Rzeczypospolitej Polskiej odzieży używanej, przeznaczonej następnie do sprzedaży hurtowej i detalicznej na terenie kraju. Zgodnie z przepisami w/w ustawy, odzież ta mieści się w kategorii „odpadów”.

Art. 41 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. stanowi, iż „zezwolenia wydane w zakresie międzynarodowego obrotu odpadami zachowują ważność na okres, na jaki zostały wydane, nie dłużej jednak niż do 30 czerwca 2002 r.” Oznacza to, że dla przeważającej części przedsiębiorstw zajmujących się obrotem odzieżą używaną, zezwolenie na prowadzenie działalności gospodarczej w tej dziedzinie zakończy się niezależnie od okresu, na jaki opiewało (wiele z nich do końca roku 2005 i 2007). Przedsiębiorcy podejmują określone decyzje gospodarcze i inwestują swoje pieniądze z nadzieją ich zwrotu w perspektywie jakiegoś czasu. W/w art. 41 narusza więc ich interesy będące w toku. Trybunał Konstytucyjny w swym orzecznictwie podnosił zaś niejednokrotnie, że ustawodawca, stanowiąc prawo, nie powinien naruszać będących w toku interesów podmiotów prowadzących działalność gospodarczą. Ponadto, wygaśnięcie z mocy prawa obecnie obowiązujących zezwoleń nie znajduje uzasadnienia prawnego, gdyż wydane zostały one na podstawie analogicznych przesłanek i warunków, jakie obowiązują dzisiaj.

Art. 41 ustawy z dnia 27 lipca 2001 roku o wprowadzeniu ustawy – prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw oraz Art. 65 ust. 5 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach w dotychczasowym brzmieniu doprowadzić mogą do upadku bardzo wielu małych przedsiębiorstw handlowych, co w obecnym stanie gospodarki pozostaje w zasadniczej sprzeczności z koniecznością wspierania małej i średniej przedsiębiorczości. Ponadto, ograniczenia w sprowadzaniu odzieży używanej narażać mogą na utratę miejsc pracy przez wielu obywateli polskich, zatrudnianych dotąd w sklepach z tanią odzieżą oraz przy jej segregacji. W sytuacji, gdy bezrobocie dotyka coraz to szerszych kręgów obywateli polskich wprowadzanie przepisów skutkujących zmniejszeniem zatrudnienia nie daje się niczym uzasadnić. Trudno bowiem przypuszczać, aby kolejną rzeszę ludzi bez pracy powstała w wyniku zaprzestania działalności sklepów z tanią odzieżą mogłoby rekompensować wielce wątpliwe zwiększenie zatrudnienia w polskich zakładach produkujących konfekcję.

Za zmianą przedmiotowych przepisów przemawiają również ważne względy społeczne. W sklepach z tanią, używaną odzieżą zaopatrują się ludzie należący do najbiedniejszych warstw społeczeństwa polskiego, głównie z małych miejscowości, wsi oraz terenów dotkniętych strukturalnym bezrobociem. Pozostawienie w dotychczasowym brzmieniu przepisów objętych projektem nowelizacji prowadzić będzie nieuchronnie do likwidacji sklepów z tanią

odzieża, a to z kolei do pogorszenia i tak trudnych warunków życia najbiedniejszych warstw naszego społeczeństwa.

Należy też podkreślić, że proponowana nowela doprowadzi do zgodności obowiązującej ustawy o odpadach z prawem Unii Europejskiej. Wiąże się to z faktem, że przepisy unijne nie zakazują dokonywania obrotu odzieżą używaną podmiotom prowadzącym taką działalność na terenie Wspólnoty i to zarówno jeśli chodzi o odzież sortowaną, traktowaną jako „czysty” odpad, jak i odzież zużyta, wymieszana z odzieżą nie sortowaną lub częściowo sortowaną. Jeśli przepisy, których przedmiotowy projekt dotyczy, nie zostaną zmienione, ich okres obowiązywania można określić na ok. 18 miesięcy. To skutkować będzie jedynie zniszczeniem branży odzieży używanej w Polsce, przy jednoczesnym wzmocnieniu podmiotów unijnych, prowadzących analogiczną działalność gospodarczą. W 2004 roku podmioty unijne mogłyby przejąć cały ten sektor gospodarki polskiej, zlikwidowany przez stosowanie przepisów w nie zmienionym brzmieniu.

Zaproponowano wejście w życie przedmiotowej ustawy z dniem ogłoszenia, ponieważ musi ona wejść w życie przed dniem 30 czerwca 2002 r.

Proponowana zmiana obydwu ustaw nie pociąga za sobą żadnych dodatkowych obciążeń budżetu państwa.

Warszawa, 10 maja 2002 r.

Pan
Marek Borowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia
o zgodności przedstawionego poselskiego projektu ustawy o zmianie
ustawy o odpadach oraz ustawy o wprowadzeniu ustawy Prawo ochrony
środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw z prawem
Unii Europejskiej

Na podstawie art. 31 ust. 7 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. - Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (M.P. z 1998 r. Nr 44, poz. 618 ze zmianami) sporządza się następującą opinię:

I. Przedmiot projektu ustawy

Przedstawiony poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o odpadach oraz ustawy o wprowadzeniu ustawy Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw przewiduje wyłączenie odpadów stanowiących odzież, wymieszaną z odzieżą nie sortowaną lub częściowo sortowaną spod zakazu przywozu z zagranicy odpadów wymieszanych z przedmiotami lub substancjami nie będącymi odpadami. Projekt przewiduje także, że zezwolenia wydane w zakresie międzynarodowego obrotu odpadami stanowiącymi odzież zachowują ważność na okres na jaki zostały wydane, a nie do 30 czerwca 2002 r., jak jest dotychczas.

II. Stan prawa wspólnotowego materii objętej projektem ustawy

Międzynarodowy obrót odpadami regulowany jest w Unii Europejskiej rozporządzeniem Rady 259/93/EWG w sprawie nadzoru i kontroli przesyłania odpadów wewnątrz, do i ze Wspólnoty Europejskiej, a także rozporządzeniem Rady 1420/1999/WE ustanawiającym wspólne zasady i procedury stosowane do przesyłania niektórych rodzajów odpadów do wybranych krajów nie będących członkami OECD oraz rozporządzeniem Komisji 1457/1999/WE w

sprawie ustalenia procedur kontroli określonych rozporządzeniem Rady 259/93/EWG, które znajdują zastosowanie do przewozu niektórych typów odpadów do niektórych państw, do których nie ma zastosowania decyzja OECD C(92)39. Z chwilą przystąpienia do Unii Europejskiej rozporządzenia te będą obowiązywały w Polsce wprost, bez potrzeby dokonywania ich wcześniejszego przeniesienia do prawa krajowego¹.

Stosownie do rozporządzenia 259/93/EWG, przewóz odpadów (do których zalicza się także używana odzież – zob. załącznik II do rozporządzenia) uzależniony jest od uzyskania zezwolenia. Odrębne zezwolenia wymagane są na przewóz odpadów pomiędzy państwami członkowskimi Unii Europejskiej, odrębne na wwóz odpadów do jednego z państw członkowskich, a jeszcze inne na wywóz odpadów poza Unię Europejską.

Należy zauważyć, że w przypadku przewozu odpadów pomiędzy państwami członkowskimi w celu unieszkodliwienia, rozporządzenie 259/93/EWG przyznaje państwom członkowskim prawo wprowadzania środków zabraniających w całości lub częściowo takich przewozów, lub systematycznego sprzeciwiania się takim przewozom. Środki te jednak muszą pozostawać w zgodzie z Traktatem ustanawiającym Wspólnotę Europejską, a także mieć na celu zasad wyrażonych w dyrektywie Rady 75/442/EWG o odpadach (art. 4 ust. 3 (a) (i)).

Import odpadów do Unii Europejskiej jest co do zasady zakazany (art. 19 ust. 1 rozporządzenia 259/93/EWG), ale rozporządzenie przewiduje liczne wyjątki.

III. Układ Europejski

Układ Europejski w art. 68 stanowi, że istotnym warunkiem wstępnym integracji gospodarczej Polski ze Wspólnotą jest zbliżanie istniejącego i przyszłego ustawodawstwa Polski do ustawodawstwa istniejącego we Wspólnocie. Polska podejmie wszelkie starania w celu zapewnienia zgodności jej przyszłego ustawodawstwa z ustawodawstwem Wspólnoty. Art. 69 wprost wymienia środowisko naturalne jako jedną z dziedzin objętą zbliżaniem przepisów prawnych.

Art. 80, poświęcony środowisku naturalnemu, stanowi, iż Strony będą rozwijać i umacniać współpracę w tak ważnej dziedzinie jaką jest walka z pogarszającym się stanem środowiska naturalnego, a którą Strony uznały za zadanie priorytetowe.

¹ Stosownie do art. 249 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską rozporządzenie ma zasięg ogólny; obowiązuje w całości i stosuje się bezpośrednio we wszystkich państwach członkowskich. Rozporządzenia są bezpośrednio stosowalne, co jest zabezpieczone **zakazem** ich transpozycji do prawa krajowego przez np. powtarzanie ich postanowień w aktach prawa krajowego. Rozporządzenia obowiązują bowiem automatycznie na mocy opublikowania ich w Dzienniku Urzędowym WE (wyrok ETS z 7 lutego 1973 r. w sprawie Komisja przeciwko Republice Włoskiej, sprawa 39/72).

Współpraca ma koncentrować się m.in. na zmniejszeniu ilości odpadów, ich utylizacji i bezpiecznym dla środowiska odprowadzaniu, realizacji postanowień Konwencji z Bazylei (z 22 marca 1989 r.). Dla realizacji powyższego celu Strony zamierzają współdziałać m.in. w zakresie zbliżania przepisów prawnych (normy Wspólnoty).

IV. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa wspólnotowego i postanowień Układu Europejskiego

Biorąc pod uwagę, że z chwilą przystąpienia Polski do Unii Europejskiej międzynarodowy obrót odpadami będzie regulowany bezpośrednio przez powołane wyżej rozporządzenia Rady i Komisji, dokonywane obecnie zmiany nie będą miały wpływu na zasady obrotu odpadami wymieszanymi z przedmiotami lub substancjami nie będącymi odpadami, które będą obowiązywały w Polsce po tej dacie.

Jeżeli chodzi o przedłużenie obowiązywania wydanych na podstawie uchylonej już ustawy o odpadach z 27 czerwca 1997 r. zezwoleń w zakresie międzynarodowego obrotu odpadami stanowiącymi odzież (art. 2 projektu), nie można zająć jednoznacznego stanowiska bez informacji na jaki okres zezwolenia te były wydawane, czyli do kiedy miałyby obowiązywać. Należy jednak pamiętać, że z chwilą przystąpienia Polski do Unii, materia ta i tak będzie regulowana wspólnotowymi aktami prawnymi. W związku z tym obciążanie Państwa zobowiązaniami, których być może nie będzie mogło dotrzymać, może spowodować w przyszłości roszczenia majątkowe wobec Skarbu Państwa. Być może bezpieczniejszym rozwiązaniem, jeżeli obowiązywanie owych zezwoleń będzie przedłużane, byłoby sformułowanie: *zachowają ważność na okres na jaki zostały wydane, nie dłużej jednak niż do dnia uzyskania przez Polskę członkostwa w Unii Europejskiej.*

V. Konkluzje

Przedstawiony poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o odpadach oraz ustawy o wprowadzeniu ustawy Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej ani z postanowieniami Układu Europejskiego.

Opracował: Zespół Prawa Europejskiego
Akceptował: Dyrektor Biura Studiów i Ekspertyz

Wiesław Staśkiewicz

Deskryptory Bazy REX: Unia Europejska, odpady, odzież

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Skierowano do druku 17 maja 2002 r.

Cena 0,39 zł + 22% VAT

